

Briselē, 2021. gada 26. maijā  
(OR. en)

8923/21

ENER 194  
CLIMA 116  
ENV 321  
IND 136  
COMPET 376  
RECH 227  
TRANS 308  
ECOFIN 457

## PIEZĪME

|                |                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Sūtītājs:      | Padomes Ģenerālsekretariāts                                                                                                                                                                                                       |
| Saņēmējs:      | Pastāvīgo pārstāvju komiteja                                                                                                                                                                                                      |
| Iep. dok. Nr.: | 8080/1/21 REV 1                                                                                                                                                                                                                   |
| Temats:        | <b>Gatavošanās Transporta, telekomunikāciju un <u>enerģētikas</u> padomes 2021. gada 11. jūnija sanāksmei</b><br>Secinājumi par renovācijas vilni, kas salabo ekonomiku tagad un rada zaļos mājokļus nākotnei<br>– apstiprināšana |

1. Komisija 2020. gada 14. oktobrī nāca klajā ar savu stratēģisko iniciatīvu "Eiropas Renovācijas vilnis – par zaļākām ēkām, jaunām darbvietām un labāku dzīvi". Stratēģijas mērķis ir pastiprināt renovācijas centienus visā Eiropā, lai tādējādi ēku sektors sniegtu nepieciešamo ieguldījumu 2050. gada klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā un lai īstenotu godīgu un taisnīgu zaļo pārkārtošanos. Stratēģijā ir atzīta arī ēku renovācijas galvenā loma ekonomikas atveseļošanas procesā pēc Covid-19 pandēmijas.
2. Enerģētikas jautājumu darba grupa stratēģiju detalizēti apsprieda 2020. gada oktobrī un 2021. gada janvārī. Pamatojoties uz minēto apspriežu rezultātiem, prezidentvalsts iesniedza secinājumu projektu, kas tika plaši apspriests vairākās darba grupas sanāksmēs no 2021. gada februāra līdz 18. maijam. Pielikumā pievienotais secinājumu teksts ir šā darba rezultāts, un tam ir plašs visu delegāciju atbalsts.

3. Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta apstiprināt pielikumā pievienoto Padomes secinājumu projektu un nosūtīt to Padomei, lai tā to apstiprinātu 2021. gada 11. jūnija sanāksmē.
-

**PROJEKTS – PADOMES SECINĀJUMI**

par renovācijas vilni, kas salabo ekonomiku tagad un rada zaļos mājokļus nākotnei

ATGĀDINOT,

ka Eiropadome savos 2019. gada 12. decembra secinājumos (EUCO 29/19) apstiprināja mērķi – saskaņā ar Parīzes nolīguma mērķiem līdz 2050. gadam panākt klimatneitrālu Eiropas Savienību;

ka Eiropadome savos 2020. gada 11. decembra secinājumos apstiprināja atjauninātu, vērienīgāku ES mērķi – līdz 2030. gadam panākt neto iekšzemes samazinājumu siltumnīcefekta gāzu emisijām vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni;

ka Komisijas paziņojumā COM(2019) 640 par Eiropas zaļo kursu ir uzsvērts – lai sasniegtu ES energoefektivitātes un klimata mērķus, pašreizējam renovāciju īpatsvaram būs jāpalielinās vismaz divkārt;

ka Komisijas paziņojumā COM(2020) 98 par jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu tīrākai un konkurētspējīgākai Eiropai būvniecība un ēkas tiek izceltas kā viena no galvenajām produktu vērtības ķēdēm, kas rada tādas ilgtspējas problēmas, kuras prasa steidzamus, visaptverošus un koordinētus risinājumus;

ka TTE (Enerģētika) padome savos 2020. gada 25. jūnija secinājumos par reaģēšanu uz Covid-19 pandēmiju ES enerģētikas nozarē atzina, ka "Renovācijas vilnis" var dot būtisku ieguldījumu ekonomikas atveseļošanā, un atzina ēku renovāciju potenciālu saistībā ar energoefektivitāti un vietējā līmeņa atjaunojamo energoresursu izvēršanu;

## EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME:

1. ATZINĪGI VĒRTĒ Komisijas 2020. gada 14. oktobra paziņojumu par Eiropas Renovācijas vilni un ATZĪST izšķirošo nozīmi, kāda ēku renovācijām var būt ekonomikas atveseļošanā no Covid-19 krīzes un Eiropas ēku fonda dekarbonizācijā, kā arī Eiropas zaļā kursa ceļvedi taisnīgai un iekļaujošai pārejai uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam;
2. ATZĪMĒ Komisijas Ieteikumu par enerģētisko nabadzību un ATZĪST svarīgo lomu, kāda ēku renovācijām var būt enerģētiski nabadzīgo mājāsaimniecību enerģijas izdevumu samazināšanā un visu Eiropas iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanā;
- 2.a ATZĪST, ka ēku izmantošana un ekspluatācija rada aptuveni 40 % no ES kopējā enerģijas patēriņa un 36 % no saistītajām siltumnīcefekta gāzu emisijām un ka no šā sektora ir nepieciešami būtiski centieni, lai Savienība varētu sasniegt savu mērķi – līdz 2030. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem un līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitātes mērķi;
3. ATZĪST, ka līdz 2030. gadam ir jāpanāk gandrīz divkārtšs ar enerģiju saistītu renovāciju īpatsvars un ka ir jāsekmē pilnīgas energorenovācijas, kas uzlabo ēku energoefektivitāti un rada enerģijas un izmaksu ietaupījumus, sekmē oglekļietilpīga patēriņa aizstāšanu ar atjaunīgo enerģiju un palīdz uzlabot un modernizēt ēku fondu, vienlaikus ņemot vērā valsts, reģionālos un vietējos apstākļus; un ATZĪST – lai panāktu maksimālu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu ēku sektorā kopumā, masīvais renovāciju – attiecīgā gadījumā pilnīgu un daļēju renovāciju – pieaugums būtu jāpapildina ar apritīgu, dzīves cikla pieeju attiecībā uz materiālu izmantošanu un atkalizmantošanu, otrreizējo materiālu iestrādi un ilgtspējīgu būvniecības praksi un tehnoloģijām, cita starpā no ilgtspējīgas apgādes iegūtiem, ilgtspējīgi ražotiem un pieejamiem materiāliem;

4. IR VIENISPRĀTIS ar paziņojumā par "Renovācijas vilni" pausto holistisko viedokli, kurā ņemta vērā klimatneitralitāte, ekonomikas atveseļošana, sociālā iekļaušana un pieejamība, resursu efektivitāte un apritīgums, kā arī veselība, vides standarti, klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās un digitalizācija; ATZĪST, cik svarīgi ir šos elementus integrēt apkaimes, kopienas, rajona, pilsētas un reģionālā līmenī; un ATZĪMĒ, ka šis holistiskais skatījums būtu jāpaplašina un ciešāk jāasaista ar citām sabiedriskajām politikām, kas attiecas uz renovācijām, piemēram, infrastruktūru un pilsētplānošanu, transportu, ūdens un atkritumu apsaimniekošanu, ugunsdrošību, aizsardzību pret seismiskām aktivitātēm un citām dabas katastrofām, pētniecību, iedzīvotāju iesaisti, sociālo atbalstu, izglītību, nodarbinātību un profesionālo apmācību, lai nodrošinātu, ka šīs politikas viena otru atbalsta un sekmē visas renovācijas vērtības ķēdes garumā;
5. no ēku renovācijas principiem – kā svarīgu elementu stratēģijā siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai nolūkā panākt klimatneitrālu būvēto vidi – jo īpaši AKCENTĒ principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", kas būtu jāīsteno kā horizontāls pamatprincips visos sektoros saskaņā ar regulu par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību;

#### *Par finansējumu un investīcijām*

6. AKCENTĒ, ka nolūkā risināt konkrēti tās investīciju problēmas, ar kurām saskaras ēku sektors, un stimulēt ēku īpašniekus veikt renovāciju, ir jāveido un jāattīsta sinerģijas, lai Eiropas, valsts, reģionālā un vietējā līmenī kombinētu publiskās un privātās investīcijas un finansēšanas shēmas, un ir jāidentificē sinerģijas ar administratīvajām procedūrām. PASVĪTRO, cik svarīgi ēku renovācijas šķēršļu pārvarēšanai ir nodrošināt finansējumu tehniskai un projektu izstrādes palīdzībai;

7. ATZĪST būtisko iespēju, ko sniedz Atveseļošanas un noturības mehānisms, lai mobilizētu investīcijas un lai noturības un atveseļošanas plānos saskaņā ar pamatiniciatīvas "Renovācija" darbības jomu par prioritāti noteiktu ēku renovācijas un tehnisko palīdzību, un ATZĪMĒ to, ka renovāciju un dekarbonizācijas atbalstīšanā ilgtermiņā joprojām nozīme ir kohēzijas, pētniecības un inovācijas politikas instrumentiem, finansēšanas aģentūrām un iestādēm, jo īpaši EIB;
8. IZCEĻ, ka ir jāturpina darbs, lai paplašinātu un kombinētu tādas rīcībā esošās ēku renovācijas finansēšanas iespējas kā zaļās subsīdijas, nodokļu un zaļo aizdevumu stimuli, zaļās obligācijas, energotaupības saistību shēmas, finansējums ar rēķina starpniecību, energopakalpojumu uzņēmumi (*ESCO*) un energoefektivitātes līgumi, un efektivitātes līgumi saistībā ar citiem resursiem (piemēram, ūdeni, materiāliem), kas iedzīvotājiem un uzņēmumiem dod piekļuvi dažādām elastīgām finansēšanas iespējām (gan publiskām, gan privātām) un maksimāli samazina ar renovācijām saistītos reālos un šķietamos riskus;
9. PASVĪTRO, ka ir nepieciešams sekmīgāk saskaņot rīcību, sniegt tehnisko palīdzību un racionalizēt un vienkāršot procedūras Eiropas, valsts, reģionālā un vietējā līmenī, lai ātri mobilizētu vajadzīgos līdzekļus, novērstu iespējamās šķēršļus un īstenotu renovācijas projektus uz vietas;
10. papildus efektīvam un pievilcīgam finansējumam KONSTATĒ vajadzību pēc mērķtiecīgas komunikācijas un potenciālajiem saņēmējiem pielāgotas informācijas, lai pārvarētu sākotnējo lēmumu pieņemšanas šķērslī, un šajā sakarā UZSVER, cik svarīgas ir apkaimes, rajona un pilsētas līmeņa pieejas un tādu vienas pieturas aģentūru izveide, kas kalpo par neatkarīgu konsultāciju un finansējuma piekļuves avotu un ir pieejamas visā renovācijas projektu gaitā;

11. ATBALSTA augstas kvalitātes renovācijas, kas koncentrējas uz energosniegumu, izmaksu ziņā efektīvā veidā sekmējot energoefektivitāti un atjaunojamo energoresursu risinājumus, un ievieš skatījumu dzīves cikla perspektīvā un apritīgumu, iestrādā augstu vidisko, arhitektūras un inženierijas kvalitāti, atbalsta vietējā ražojuma un ilgtspējīgu materiālu izmantošanu, ņem vērā telpu un infrastruktūru, kas vajadzīga ilgtspējīgai mobilitātei, kultūras mantojuma saglabāšanu, klimatizturību, veselības un drošības standartus, arī tādus faktorus kā iekštelpu gaisa kvalitāte, aizsardzība pret troksni, siltumkomforts, alternatīvas gaisa kondicionēšanai, ūdens un enerģijas savstarpējā saikne, ūdens izmantojuma efektivitāte, ugunsdrošība un aizsardzība pret seismiskām aktivitātēm un citām dabas katastrofām;
12. AKCENTĒ, ka īpaši ir vajadzīgs lielāks apritīgums un standartizācija, ciktāl ir runa par rūpnieciskiem un objektos uzstādītiem elementiem, kas paredzēti renovācijas procesiem, ēku dizainu un renovācijās izmantoto praksi objektā, – šādi tiktu mazinātas renovācijas izmaksas, samazināts tai vajadzīgais laiku un pūliņu un piedāvātas iespējas jaunu ilgtspējīgu darbvietu radīšanai;
- 12.a APSTIPRINA, cik svarīgi publiskās un privātās ēkās un infrastruktūrās ir pievērsties gan mazināšanai, gan pielāgošanai. Centienu pastiprināšanai attiecībā uz klimatizturību, noturīgām ēkām, profilaksi un gatavību ir izšķiroši svarīga nozīme, jo klimata pārmaiņas Eiropai turpinās radīt būtiskas problēmas, neraugoties uz mazināšanas centieniem, un nolūkā sasniegt 2050. gadam izvirzītos klimatnoturības un nulles līmeņa emisiju mērķus;
13. ATKĀRTOTI APSTIPRINA principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" un to, cik svarīgi ir samazināt enerģijas pieprasījumu, piemēram, ar ēku izolāciju un energoefektīvām siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmām kombinācijā ar citiem pasākumiem un rīkiem; attiecībā uz atjaunojamiem energoresursiem un efektīvu siltumapgādi un aukstumapgādi ēkās PASVĪTRO, ka visu renovāciju izejas punktam vajadzētu būt izmaksu ziņā efektīvai enerģijas pieprasījuma samazināšanai un oglekļietilpīgu vai enerģijas patēriņa ziņā neefektīvu siltumapgādes un aukstumapgādes tehnoloģiju aizstāšanai līdz 2030. gadam atbilstoši nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem (NEKP) un ilgtermiņa renovācijas stratēģijām (IRS), energoefektīvu risinājumu integrācijai un atjaunojamās enerģijas, atlikumsiltuma vai atlikumaukstuma izmantošanai;

14. UZSVER ēku renovācijas potenciālu, kas ļauj izvērst vietēji ražotu atjaunojamo enerģiju, atlikumsiltumu vai atlikumaukstumu un centralizētu siltumapgādi un aukstumapgādi, un ATZĪST – papildus izšķirošajam ieguldījumam, ko energoefektivitāte un atjaunojamie energoresursi var dot siltumapgādes un aukstumapgādes dekarbonizācijā, – potenciālu citu tādu attiecīgu aspektu integrēšanai kā atjaunojamie energoresursi, pelēkā ūdens atkārtota izmantošana, zaļā infrastruktūra un biodaudzveidība, lietusūdens savākšana un materiālu reģenerācija; cita starpā ATZĪST, cik svarīgi ir attīstīt efektīvus centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes tīklus, lai palielinātu atjaunojamās enerģijas izmantošanu pilsētās;
- 14.a AKCENTĒ, ka fakultatīvie renovācijas ceļveži ēkām var būt efektīvs rīks, kā ēku īpašnieku vidū padziļināt izpratni par investīcijām, kas turpmākajos gados un desmitgadēs ir vajadzīgas, lai panāktu energoefektivitātes un siltumnīcefekta gāzu emisiju atbilstību enerģijas un klimata mērķiem;
15. ATGĀDINA, ka īpaši būtu jāpastiprina koordinētas apkaimes, rajona un pilsētas līmeņa pieejas renovācijai, kurām ir būtiskāka ietekme uz renovācijām par potenciāli zemāku cenu un kuras var atvieglināt pāreju no fosilajiem kurināmajiem, un radīt lielāku investīciju drošību, kā arī sistēmu efektivitāti plašākā mērogā;
16. IZCEĻ, cik svarīgi ir izstrādāt Jauno Eiropas "Bauhaus" nolūkā sekmēt inovatīvu, iekļaujošu, cenas ziņā pieejamu, energoefektīvu un ilgtspējīgu arhitektūras dizainu un materiālu risinājumus, kuros – kad vien tas iespējams – tiek izmantoti vietēji, dabiski, ilgtspējīgi, atjaunojami, atkalizmantojami un reciklējami materiāli, tādējādi palīdzot samazināt emisijas un enerģijas pieprasījumu un panākt taisnīgu pārkārtošanos;

*Par ekonomikas atveseļošanu un zaļo izaugsmi*

17. PASVĪTRO, ka vairākās ekonomikas nozarēs ir nepieciešama ātra, pārveidojoša rīcība, lai pavērtu unikālas finansēšanas un investīciju iespējas un atraisītu renovācijas viļņa piedāvāto izaugsmes potenciālu; un UZSVER, ka šo renovāciju intensificēšanu, kas vajadzīga, var realizēt vienīgi aktīvs un mobilizēts tirgus, kas gādā par prognozēto papildu darbaspēku, lietpratību un jauniem amata profiliem, balstoties uz darbinieku pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidi ar uzsvaru uz zaļajām un digitālajām tehnoloģijām;

18. UZSKATA – lai nodrošinātu plašu un pozitīvu ietekmi uz ekonomiku, ir izšķiroši svarīgi stimulēt tās rūpniecības nozares, kas, pateicoties viņu lomai nākotnes tehnoloģiju izstrādē un piekļuves nodrošināšanā vajadzīgajam aprīkojumam un materiāliem, ir iesaistītas pārkārtošanā; un AKCENTĒ pētniecības un inovācijas svarīgo lomu tādu cenas ziņā pieejamu, viegli uzstādāmu, saliekamu vai citu standartizētu risinājumu komercializācijā, kas masveida renovācijas padarītu ātrākas un mazāk apgrūtināšas;

*Par ES tiesisko regulējumu*

19. ATZĪST svarīgo lomu, kāda ir ilgtermiņa plānošanas rīkiem, jo īpaši NEKP, resursefektivitātes un aprites ekonomikas plāniem, ilgtermiņa renovācijas stratēģijām, un īpaši svarīgo nozīmi, kāda ir atveseļošanas un noturības plāniem sākotnējo stimulu došanā energoefektīvām un resursefektīvām renovācijām, cita starpā atjaunojamās enerģijas ražošanai uz vietas objektā un tādiem atjaunojamo energoresursu siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumiem kā siltumsūkņi, un centralizētai siltumapgādei un aukstumapgādei, kā arī citiem vērtīgiem un lietderīgiem risinājumiem šajā jomā;
20. AKCENTĒ, ka nacionālo energoefektivitātes mērķrādītāju īstenošanā ir nepieciešama elastība un ka ir jāatstāj pietiekami daudz rīcības brīvības dalībvalstīm, vienlaikus nodrošinot politikas mērķu savlaicīgu sasniegšanu, ir jāņem vērā nacionālās īpatnības un jādefinē izmaksu ziņā visefektīvākie un iedarbīgākie politiskie virzieni ēku fonda renovācijai un dekarbonizācijai, ietverot arī politikas pilotprojektu un piloteksperimentu ("*sandboxes*" jeb smilšu kastu) atvieglināšanu valsts, reģionālā vai vietējā līmenī;
21. AKCENTĒ, ka valsts atbalsta noteikumu pārskatīšana ir izšķiroši svarīga, lai palielinātu publiskā finansējuma shēmu stimulējošo ietekmi un to potenciālu sasniegt renovācijas projektus;

22. IZCEĻ, nepieciešamību uzlabot datu kvalitāti un pieejamību par ēkām un to enerģijas izmantošanu, proti:

- apsverot vajadzību – pastāvošā tiesiskā regulējuma satvarā – paplašināt energoefektivitātes sertifikātu tvērumu un darbības jomu, lai palielinātu to ietekmi uz īpašnieku lēmumiem, ar aizvien lielāku digitalizāciju un salīdzināmību palielinot patērētāju spēju veikt renovāciju;
- īstenojot tādus fakultatīvus rīkus kā viedgatavības indikators (*SRI*) saskaņā ar Direktīvu par ēku energoefektivitāti;
- gūstot labumu no ES Ēku fonda observatorijas un no dalībvalstīm, ieinteresētajām personām un tirgus dalībniekiem pieejamajiem datiem par ēku fondu;
- sekmējot to, ka plaši tiek izmantots ES satvars ilgtspējīgām ēkām ("*Level(s)*") un ēku renovācijas pases; un
- popularizējot uz valsts un/vai ES tiesību aktiem balstītus efektivitātes sertifikātus, kurus izsniedz par ēkām un kuru mērķis ir uzlabot energoefektivitāti un resursefektivitāti un vidisko sniegumu;

23. ATZĪST, ka plašāku renovāciju nodrošināšanu efektīvi var panākt, nosakot pilnīgas renovācijas standartu vai sasaistot minimālos energoefektivitātes standartus ar renovācijām, kas atbilst izmaksu efektivitātes, konkurētspējas un tehnoloģiskās neitralitātes principiem, jo īpaši, ja tos kombinē ar finansiālu, konsultatīvu atbalstu un mācībām un kvalifikācijas shēmām būvniecības un enerģētikas jomas profesionāļiem, vienlaikus apvienojot integrētas nozaru zināšanas. UZSVER, ka šie standarti ir jāievieš un jāpielāgo konkrētajiem atsevišķu dalībvalstu apstākļiem un prioritātēm, lai nodrošinātu cenas ziņā pieejamu būvniecību, renovāciju un dzīvošanu, ņemot vērā tādus tehniskos aspektus kā klimatiskie apstākļi, resursu pieejamība, ēku fonds, siltumapgāde un aukstumapgāde un īpašumtiesību struktūra, kā arī tādus sociālos aspektus kā publiskais atbalsts, sabiedrības līdzdalība, izglītība un nodarbinātība;

24. PASVĪTRO, cik svarīgi ir ekodizaina, vides un energomarķējuma pasākumi, lai veicinātu energoefektīvus un resursefektīvus siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumus un lai izmaksu ziņā visefektīvākā veidā veicinātu pakāpenisku atteikšanos no iekārtām, kurās izmanto fosilo kurināmo;
- 24.a PASVĪTRO, cik svarīgi ir iepriekš minētās vajadzības, dalībvalstu elastību un principus ņemt vērā Būvizstrādājumu regulas, Ekodizaina direktīvas, Energoefektivitātes direktīvas, Direktīvas par ēku energoefektivitāti un Atjaunojamo energoresursu direktīvas un iniciatīvu par energosistēmas integrāciju gaidāmajā pārskatīšanā;

*Par renovācijas veicinošo satvaru*

25. ATZĪST, ka valstu pasākumi ir jākoordinē, lai paātrinātu renovāciju un tehnoloģiju izstrādi, un ka ir jāsekmē sadarbība un paraugprakses apmaiņa starp dalībvalstīm;
26. ATZĪST, ka arvien vairāk ir jāsekmē apritīga pieeja visās svarīgākajās rūpnieciskajās ekosistēmās, kuras varētu kalpot par nozīmīgiem pārmaiņu veicinātājiem renovācijas vilnī sakarā ar to, ka tās savā statusā ir visinovatīvāko ilgtspējīgo būvmateriālu un tehnoloģiju potenciālie piegādātāji, un AICINA izstrādāt ES mēroga atvērtu standartu informācijai par šo materiālu saturu un izstrādāt digitālas produktu pases, kas ļauj izsekot materiālu plūsmām, tādējādi mudinot izmantot tādus materiālus, kas ir ilgtspējīgāki un ar augstāku reciklēta materiāla saturu, ko ir vienkāršāk izjaukt vai reciklēt to dzīves beigās un kam ir īsas, optimālas ("*lean*") piegādes ķēdes, vienlaikus ņemot vērā principu "energoefektivitāte pirmajā vietā";
27. UZSVER daudzējādos ieguvumus, ko digitalizācija un energosistēmas integrācija sniedz jo īpaši tādos aspektos kā ēku diagnostika, automatizēta datu vākšana, atjaunojamo energoresursu un integrētas energoefektivitātes izmantošana, pieprasījuma reakcija un elastīguma sistēmas un citu resursefektivitātes, mobilitātes, klimatnoturības, vidiskā snieguma un piekļūstamības risinājumu izmantošana;

28. APSTIPRINA mērķi – ka par prioritāti tiek noteikta īpaši pamanāmu ēku (piemēram, skolu, slimnīcu, universitāšu un citas sociālās infrastruktūras) renovācija – un to, cik svarīgi ir atbalstīt mājtsaimniecības, tādējādi sasniedzot plašu iedzīvotāju daļu un atvieglinot pastāvīgo finansiālo slogu neaizsargātiem patērētājiem; tajā pašā laikā UZSVER, ka, izvērtējot ēku ar zemāko energoefektivitāti vajadzību pēc renovācijas, būtu jāņem vērā arī tādi faktori kā īpašuma atrašanās vieta un vērtība, iedzīvotāju skaita izmaiņas un iedzīvotāju ienākumi;
29. ATZĪST, ka sabiedriskām ēkām ir jānosaka augsti renovācijas standarti, cita starpā attiecībā uz vidi, energoefektivitāti un ietaupījumiem, atjaunojamo energoresursu integrēšanu, veselību, ilgtspējīgu mobilitāti un materiālu atkalizmantošanu, otrreizējo materiālu iekļaušanu un ūdens izmantošanas efektivitāti, kad vien tas iespējams, un IZCEĻ, jo īpaši lomu, kāda var būt priekšzīmīgai sabiedrisko ēku vai simboliskas nozīmes ēku renovācijai, lai iesaistītu iedzīvotājus, civildienesta darbiniekus un ēku lietotājus un tādējādi popularizētu līdzdalīgu pieeju renovācijas vilnim;
30. ATZĪMĒ, ka renovācijas viļņa veiksmīgā īstenošanā liela nozīme ir labi sagatavotām un viegli piemērojamām energoefektivitātes un zaļā publiskā iepirkuma vadlīnijām pašreizējos Eiropas un valstu publiskā iepirkuma režīmos;
31. ATZĪMĒ, ka enerģētiski nabadzīgām mājtsaimniecībām, jo īpaši ēkās ar sarežģītām īpašumtiesību struktūrām, renovāciju iedarbināšanai ir vajadzīgs visaptverošs atbalsta satvars, jo šis satvars ietvertu subsidētus renovācijas pasākumus, apvienotus aizdevumus un garantijas, nodokļus, noteikumus par īri un vienas pieturas aģentūras administratīva sloga mazināšanai;

32. AKCENTĒ nozīmi, kāda renovācijām var būt enerģētiskās nabadzības mazināšanā ilgtermiņā, lai nodrošinātu enerģijas pieejamību cenas ziņā visām mājsaimniecībām, arī visnabadzīgākajiem ēku iemītniekiem, cita starpā pievēršoties ēkām ar zemāko energoefektivitāti; ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka tiek veicināti sociāla iesaistīšanās modeļi, kuru mērķis ir palielināt iedzīvotāju spēju dzīvojamo rajonu renovācijā, tādu starpnozaru partnerību satvarā, kuras viņus sasaista ar vietējiem rīcībspēkiem, arī no sociālās ekonomikas; AICINA sniegt īpašu atbalstu ēku ar zemāko energoefektivitāti renovācijai, vienlaikus ATZĪSTOT, ka definēt enerģētisko nabadzību un pasākumus tās novēršanai, kā arī noteikt renovācijas prioritātes ir dalībvalstu kompetencē;
33. UZSVER, ka atbilstoši jaunajai Prasmju programmai Eiropai darbaspēkam ir jānodrošina pārkvalificēšanās un kvalifikācijas celšanas iespējas, kas ļauj cilvēkiem pielāgoties un tikt novirzītiem tur, kur tie ir visvairāk vajadzīgi; un jo īpaši PASVĪTRO, cik svarīgas būvniecības un enerģētikas jomas speciālistiem ir mācību un kvalifikācijas shēmas, tādējādi apvienojot integrētas nozaru zināšanas;
- 33.a IZCEĻ, ka būvlaukumos ir jāuzlabo drošības un veselības prasību īstenošana, arī sociālās drošības struktūras un darbinieku izmitināšana;
34. AICINA Komisiju
- atbalstīt un atvieglināt sadarbību starp dalībvalstīm paraugprakses apmaiņā un vēl vairāk atvieglināt piekļuvi tehniskajai palīdzībai, jo īpaši saistībā ar ēku renovāciju, zaļo iepirkumu, un valsts, reģionālā un vietējā atbalsta shēmas, jo īpaši vienas pieturas aģentūras uzņēmējdarbības darbības modeļus un dizainu;
  - atbalstīt sadarbību starp dalībvalstīm attiecībā uz veidiem, kā pievērsties sociālajai nelīdzsvarotībai un mazināt enerģētisko nabadzību tādu pastāvošo satvaru paspārnē kā Enerģētiskās nabadzības konsultāciju centrs (*Energy Poverty Advisory Hub*);
  - cik vien drīz iespējams, pabeigt savu darbu pie ieteikuma par principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" īstenošanu un apsvērt norādījumu izstrādāšanu attiecībā uz tā piemērošanu, galveno uzmanību pievēršot ēku renovācijai;

- konsultēt un atbalstīt dalībvalstis vērienīgu pasākumu plānošanā un īstenošanā to atveseļošanas un noturības plānu ietvaros, kurus paredzēts papildināt ar norādījumiem attiecībā uz piemērojamo valsts atbalsta satvaru, energopakalpojumu uzņēmumu (*ESCO*) un citu privātu uzņēmumu lomu un to, kā nodrošināt, ka vidējā termiņā un ilgtermiņā var palielināt privātās investīcijas, izmantojot energoefektivitātes līgumus un citus finanšu instrumentus;
- sadarbībā ar citām iestādēm izstrādāt un īstenot iesaistes un komunikācijas stratēģiju un ciešā partnerībā ar Reģionu komiteju strādāt pie tā, lai ne tikai padziļinātu māju un ēku īpašnieku izpratni, bet arī lai viņus motivētu un pārliecinātu, un tādējādi paātrinātu tempu, kādā publiskās iestādes un citas ieinteresētās personas, piemēram, vietējās energokopienas, ievieš inovācijas vilni; šīs stratēģijas ietvaros dalīties paraugpraksē uz patērētājiem orientētu politiku un programmu jomā, lai vēl vairāk atvieglinātu to, kā mājāsaimniecības ES, valstu, reģionālā un vietējā līmenī ievieš modernizāciju;
- paātrināt pie siltumapgādes un aukstumapgādes iekārtām notiekošo darbu, iespējami drīz atjauninot energomarķējumu skalas, apsvērt energomarķējumu paplašināšanu, tos attiecinot uz visiem elektriskajiem sildītājiem, un sagatavoties tam, lai pakāpeniski atteiktos no visneefektīvākajām siltumapgādes un aukstumapgādes iekārtām, kurās izmanto elektrību, gāzi un citu fosilo kurināmo;
- pārraudzīt renovācijas viļņa īstenošanā sasniegto progresu:
  - analizējot iekšzemē noteiktos progresa rādītājus, kuri izklāstīti dalībvalstu ilgtermiņa renovācijas stratēģijās un ar kuriem tiktu mērīta renovācijas darbību attīstība Eiropas līmenī un Eiropas ēku fonda energoefektivitāte, tostarp – attiecīgā gadījumā – pilnīgas renovācijas; ir jāņem vērā nepieciešamība pēc iespējas izvairīties no birokrātiska un papildu administratīvā sloga;

- izstrādājot veidus, kā novērtēt renovācijas rezultātā panākto uzlabojumu ekonomisko ietekmi un izsekot to ietekmi uz nekustamā īpašuma tirgu; un
- izvēršot vispārējā progresa ziņojumu par valsts ēku fonda renovāciju, kas paredzēts ziņojumā par enerģētikas savienības stāvokli, kuru tā sagatavo reizi divos gados, visaptverošā ziņojumā par visiem renovācijas viņa aspektiem;
- vēl vairāk attīstīt tās darbu pie ēku un būvniecības nozares lielākas digitalizācijas, cita starpā atbalstot fakultatīvu viedgatavības indikatoru (*SRI*) īstenošanu;
- stimulēt arhitektūras, inženierijas un būvniecības nozares darbaspēka kvalifikācijas celšanu un pārkvalificēšanu, lai veicinātu uzlabotu praksi un risinājumus, kas nodrošinātu efektīvāku un lielākā mērā dekarbonizētu ēku fondu; radīt stimulus zaļajam publiskajam iepirkumam Eiropas līmenī;
- atzīt un izprast tradicionālo un vietējo būvniecības un materiālu veidu iedabu un efektivitāti un veidot spējas to prasmju jomā, kas vajadzīgas, lai šā tipa būvēm veiktu atbilstošus energorenovācijas darbus;
- sekmēt apritīgu pieeju būvkomponentu, materiālu, tehnoloģiju un ilgtspējīgas būvniecības prakses izmantošanai, pievēršoties būvizstrādājumu ilgtspējas rādītājiem, pārskatot materiālu atgūšanas mērķrādītājus atkritumiem, kas radušies būvdarbos un ēku nojaukšanā, un izstrādājot produktu digitālās pases – ciktāl tas iespējams –, kas ļauj izsekot materiāliem to dzīves cikla laikā;
- izskatīt visas iespējas, kā izmaksu ziņā visefektīvākā veidā, kas atbilst mērķim, proti, ES klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam, siltumapgādē un aukstumapgādē pakāpeniski pārtraukt izmantot fosilo kurināmo, un strādāt kopā ar dalībvalstīm viņu centienos sasniegt savus dekarbonizācijas mērķus un rast optimālus risinājumus valsts līmenī; un
- sīkāk analizēt to, kā renovācijas viņa stratēģija var palīdzēt sasniegt augstāk nosprausto ES mērķi – līdz 2030. gadam panākt siltumnīcefekta gāzu emisiju neto iekšzemes samazinājumu par vismaz 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem.